národní
úložiště
šedé
literatury

Postavení českého trhu práce v rámci EU - 3. čtvrtletí 2016

Oddělení informačních služeb; Český statistický úřad
2016

Dostupný z http://www.nusl.cz/ntk/nusl-316521

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 18.04.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD

Český statistický úřad | Na padesátém 81 | 100 82 Praha 10

ANALÝZA

30. 1. 2017

Postavení českého trhu práce v rámci EU

Pravidelná analýza se zaměřuje na mezinárodní porovnání vybraných indikátorů trhu práce v členských zemích EU. Průměrná míra zaměstnanosti 20-64letých v zemích EU28 se ve 3. čtvrtletí roku 2016 i nadále zvýšila a ke stanovenému cíli členským zemím EU chybí průměrně pouhých 3,5 procentních bodů. Na druhé straně i nezaměstnanost v EU má v průměru stálou klesající tendenci. Mezi zeměmi EU28 je v České republice míra nezaměstnanosti ve 3. čtvrtletí roku 2016 opět nejnižší a ČR zaznamenává také jeden z nejvyšších meziročních poklesů dlouhodobě nezaměstnaných.

Míra zaměstnanosti ve věku 20-64 let je v České republice stále sedmá nejvyšší v EU

Podle strategie Evropa 2020 je cílem dosáhnout míry zaměstnanosti 20-64letých v zemích EU28 v průměru 75 %. Ve 3. čtvrtletí 2016 tato míra v zemích EU28 vzrostla a dosahovala v průměru 71,5 procent. Více vzrostla míra zaměstnanosti mužů (77,4 %), která se blíží hodnotě udávanou na konci roku 2008. Zaměstnanost u mužů nyní převyšuje průměrnou míru zaměstnanosti žen o 11,9 procentních bodů.

Tabulka seřazená od nejvyšších hodnot k nejnižším ukazuje, že si stále vysokou míru zaměstnanosti udržují severské státy včetně baltských zemí, některé země západní Evropy a naše republika. Nejvyšší míry zaměstnanosti již dlouhodobě dosahuje Švédsko (82,1). Naopak nejnižší míra zaměstnanosti je v Řecku (57,2 %), kde je zaměstnaná méně než polovina žen. Téměř ve všech zemích EU se zaměstnanost meziročně zvýšila. V Maďarsku a na Slovensku se podařilo v porovnání se 3. čtvrtletím roku 2015 zvýšit celkovou míru zaměstnanosti o více než 2 procentní body.

Převážně ve všech státech Evropské unie se úroveň zaměstnanosti ve 3. čtvrtletí 2016 zvedla a cílovou hranici 75 % překročilo již celkem devět států EU28 včetně České republiky a nově i Rakouska (Švédsko, Německo, Spojené království, Dánsko, Nizozemsko, Estonsko, Česká republika, Litva a Rakousko). Na druhé straně je míra zaměstnanosti stále velmi nízká v jižních státech unie. Kromě Řecka se to týká hlavně Itálie, Chorvatka a Španělska, kde nepracuje více než třetina populace v tomto produktivním věku.

Ve všech členských zemích je míra zaměstnanosti mužů více či méně vyšší než míra zaměstnanosti žen. Nejvyšší míra zaměstnanosti mužů byla ve 3. čtvrtletí roku 2016 opět v České republice (85,0 %), poté ve Švédsku (84,1 %). Míru zaměstnanosti žen suverénně vede Švédsko s 80,0%. V ČR zaměstnanost žen dosáhla 68,7%.

Ve 3. čtvrtletí 2016 se Česká republika již po několikáté zařadila na sedmé místo mezi země EU28, když míra naší zaměstnanosti (77,0 %) převyšovala průměr EU28 o 5,5 procentních bodů. Ze sousedních států mělo ve 3. čtvrtletí 2016 vyšší míru zaměstnanosti Německo

(78,9 %), Rakousko dosáhlo téměř srovnatelně vysoké úrovně s ČR. V Polsku a na Slovensku byla celková zaměstnanost zhruba o 7 procentních bodů nižší.

Tabulka 1 Míra zaměstnanosti 20-64letých v členských zemích EU (v %)

Země	3. čtvrtletí 2016			Rozdíl v p. b. 3. Q 2016 - 3. Q 2015		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Švédsko	82,1	84,1	80,0	0,7	0,8	0,6
Německo	78,9	82,9	74,7	0,7	0,2	1,0
Spojené království	77,7	83,3	72,2	0,7	0,6	0,8
Dánsko	77,7	81,5	73,8	1,0	0,8	1,3
Nizozemsko	77,4	82,9	72,0	0,9	0,9	1,0
Estonsko	77,3	83,0	71,9	-1,5	-0,5	-2,3
Česká republika	**77,0**	**85,0**	**68,7**	**1,9**	**1,6**	**2,1**
Litva	75,7	77,1	74,5	1,7	1,8	1,7
Rakousko	75,5	80,0	71,1	0,5	0,6	0,5
Finsko	74,5	76,4	72,5	0,5	1,0	-0,1
Lotyšsko	73,1	74,6	71,7	0,3	0,1	0,4
Maďarsko	72,1	79,3	65,2	2,4	2,4	2,4
EU28	**71,5**	**77,4**	**65,5**	**1,0**	**0,9**	**0,9**
Portugalsko	71,4	75,2	67,8	1,9	2,1	1,6
Irsko	70,7	77,3	64,3	1,6	1,6	1,7
Slovinsko	70,4	74,3	66,4	0,2	-0,5	1,0
Francie	70,3	74,3	66,4	0,3	0,6	0,0
Malta	70,2	83,4	56,4	1,0	1,0	1,0
Slovensko	70,1	77,2	62,9	2,2	1,8	2,4
Lucembursko	70,0	74,9	64,9	0,1	-1,3	1,5
Polsko	69,7	77,0	62,5	1,3	1,4	1,2
Kypr	69,2	74,3	64,5	1,6	1,4	1,8
Bulharsko	68,5	72,0	65,0	-0,3	-0,1	-0,4
Rumunsko	67,7	76,8	58,5	-0,1	0,1	-0,2
Belgie	67,5	72,3	62,6	0,1	0,6	-0,4
Španělsko	64,5	70,3	58,6	1,9	1,8	2,0
Chorvatsko	63,0	68,5	57,5	0,9	1,3	0,5
Itálie	61,9	72,2	51,7	0,9	0,5	1,3
Řecko	57,2	66,8	47,7	1,3	1,6	0,9

Zdroj: Eurostat

Nezaměstnanost ve věku 15-64 let je stále v naší republice nejnižší

Průměrná míra nezaměstnanosti za státy EU28 ve 3. čtvrtletí 2016 činila již 8,3 %, v porovnání s předchozím 2. čtvrtletím se snížila o 0,4 procentní body. V meziročním srovnání má míra nezaměstnanosti již třetím rokem stejnou tendenci klesání, oproti 3. čtvrtletí 2015 se snížila o 0,8 procentních bodů.

ANALÝZA

V tabulce zemí EU28 seřazené od nejnižší míry nezaměstnanosti 15-64letých osob jsou dvě třetiny nad evropským průměrem, to značí větší propast mezi státy s vyšší nezaměstnaností.
Ve 3. čtvrtletí si i nadále nejnižší nezaměstnanost udržuje Česká republika, kde celková míra nezaměstnanosti za dané období dosahovala 4,0 %, u mužů dokonce 3,3 %. Na druhé místo se zařadilo Německo také s nízkou úrovní nezaměstnanosti 4,1 %. Německo si stále udržuje nejnižší míru nezaměstnanosti u žen, ta ve 3. čtvrtletí činila 3,7 procent.
V porovnání s ostatními sousedními státy byla míra nezaměstnanosti o zhruba 2 procentní body vyšší v Polsku (6,0 %) a v Rakousku (6,2 %). Rakousko patří mezi jednu z mála zemí EU28, kde se naopak míra nezaměstnanosti v posledních třech letech mírně zvyšuje. Pod evropským průměrem zůstalo Slovensko s 9,6 %.

Tabulka 2 Míra nezaměstnanosti 15-64letých v členských zemích EU (v %)

Země	3. čtvrtletí 2016			Rozdíl v p. b. 3. Q 2016 - 3. Q 2015		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Česká republika	**4,0**	**3,3**	**4,9**	**-0,9**	**-0,7**	**-1,2**
Německo	4,1	4,5	3,7	-0,4	-0,4	-0,3
Maďarsko	4,9	4,9	5,0	-1,6	-1,3	-1,8
Malta	4,9	4,7	5,2	-0,4	-0,8	0,2
Spojené království	5,1	5,2	4,9	-0,5	-0,5	-0,6
Nizozemsko	5,7	5,3	6,1	-0,9	-1,0	-0,8
Rumunsko	5,9	6,4	5,1	-0,9	-0,8	-1,0
Polsko	6,0	5,8	6,3	-1,1	-1,0	-1,3
Rakousko	6,2	6,5	5,9	0,5	0,4	0,7
Švédsko	6,5	6,7	6,2	-0,2	-0,2	-0,2
Dánsko	6,5	5,8	7,2	0,2	-0,1	0,4
Lucembursko	7,1	6,9	7,3	-0,7	0,0	-1,5
Bulharsko	7,1	7,5	6,6	-1,2	-1,4	-1,1
Slovinsko	7,5	6,7	8,3	-1,2	-0,6	-2,0
Litva	7,7	8,7	6,6	-0,8	-0,6	-1,2
Finsko	7,7	7,6	7,8	-0,9	-1,1	-0,6
Estonsko	7,7	7,6	7,8	2,3	2,9	1,7
Belgie	8,0	8,0	7,9	-0,2	-0,6	0,1
Irsko	8,2	9,3	6,9	-1,3	-1,6	-0,9
EU28	**8,3**	**8,1**	**8,6**	**-0,8**	**-0,8**	**-0,7**
Slovensko	9,6	8,7	10,6	-1,7	-1,4	-2,3
Francie	9,7	9,4	9,9	-0,3	-0,9	0,2
Lotyšsko	9,8	11,4	8,1	-0,2	0,0	-0,4
Portugalsko	11,0	10,9	11,1	-1,4	-1,2	-1,6
Chorvatsko	11,0	9,9	12,3	-4,6	-4,6	-4,5
Itálie	11,1	10,4	12,1	0,4	0,2	0,6
Kypr	13,3	12,8	13,8	-1,6	-1,5	-1,8
Španělsko	19,0	17,5	20,8	-2,3	-2,5	-2,0
Řecko	22,8	19,0	27,4	-1,4	-1,8	-1,0

Zdroj: Eurostat

Nejvyšší míra nezaměstnanosti se nadále udržuje zejména v státech jižní Evropy. Nezaměstnanost v těchto zemích klesá rychleji i tak lze stále konstatovat, že u Řecka z osob ve věku 15-64 let, které by chtěly pracovat, byla více než pětina nezaměstnaná. Výrazně si polepšilo Chorvatsko, kde se míra nezaměstnanosti meziročně snížila o 4,6 procentních bodů. Svou historicky nejnižší nezaměstnanost si udrželo Maďarsko (4,9 %), které se dělí již o třetí pozici v tomto mezinárodním porovnání mezi zeměmi EU28.

Podíl vysokoškolsky vzdělaných osob

Kvalifikace a vzdělání jsou nejlepším předpokladem uplatnění se v zaměstnání, nižší úroveň dosaženého vzdělání zvyšuje nezaměstnanost.
Sledovaným indikátorem z pohledu trhu práce je tedy podíl vysokoškolsky vzdělaných osob. Ve 3. čtvrtletí 2016 dosáhl podíl vysokoškolsky vzdělaných osob ve věku 30 - 34 let v EU28 průměrně 39,1 %. Požadovanou hranici úrovně vzdělání stanovenou strategií Evropa 2020 (40 %) splňuje stále 17 zemí EU.

Tato věková skupina 30 - 34 let se vyznačuje podstatně vyšším počtem absolventek terciárního studia než počtem vysokoškolsky vzdělaných mužů. Podíl vysokoškoláček dosáhl ve 3. čtvrtletí v unijním průměru 43,9 %, zatímco mezi muži byl tento podíl nižší o 9,4 p. b.

Tabulka 3 Podíl vysokoškolsky vzdělaných osob ve věku 30-34 let (v %)

Země	Vysokoškolské vzdělání (ISCED 5-8)[1] 3. Q 2016		
	celkem	muži	ženy
Litva	59,1	47,3	70,2
Kypr	51,8	42,9	59,8
Švédsko	51,0	43,0	59,6
Irsko	50,0	42,9	56,4
Spojené království	47,7	45,9	49,5
Estonsko	47,1	42,6	51,9
Finsko	45,6	37,6	54,2
Polsko	45,5	37,0	54,4
Lucembursko	45,1	44,1	45,9
Slovinsko	45,1	35,6	54,7
Nizozemsko	44,7	40,9	48,6
Belgie	43,8	38,3	49,4
Dánsko	43,7	36,0	51,6
Francie	42,8	36,6	48,7
Řecko	42,7	35,3	49,6
Rakousko	40,6	38,0	43,2
Lotyšsko	40,4	26,9	54,4
Španělsko	39,6	33,4	45,8
EU28	**39,1**	**34,5**	**43,9**
Bulharsko	35,2	29,1	41,8
Portugalsko	34,9	27,9	41,6

Německo	34,2	34,9	33,6
Česká republika	**33,2**	**26,8**	**39,8**
Slovensko	31,7	23,2	40,6
Maďarsko	31,7	25,0	38,4
Chorvatsko	30,3	21,9	38,9
Malta	29,2	30,3	28,1
Rumunsko	27,1	25,8	28,6
Itálie	26,2	20,1	32,4

Zdroj: Eurostat

[1] Od 1. ledna 2014 byla zavedena nová klasifikace vzdělání ISCED 2011 (nahrazuje v částech klasifikaci ISCED 97)

Česká republika se podle výsledků VŠPS za 3. čtvrtletí 2016 řadí s dosaženým podílem 33,2 % mezi země s nižším zastoupením vysokoškolsky vzdělaných osob ve věku 30 - 34 let.
Tento podíl vzrostl v ČR nejvíce, meziročně o 3,3 p. b. Stejně nejvyšší meziroční nárůst zaznamenalo Bulharsko, naopak nejnižší meziroční pokles o 6,2 p. b. byl v Lotyšsku.

Mírně nižší podíl vysokoškolsky vzdělaných osob než v České republice má ze sousedních zemí Slovensko (31,7 %). Údaj za ČR se významně nelišil ani od údaje za Německo (34,2 %). Vyšší hodnoty než ČR dosahuje Rakousko (40,6 %) a zvláště Polsko (45,5 %).

Podíl osob nezaměstnaných 1 rok a déle se v ČR výrazně snížil

Dlouhodobá nezaměstnanost je jedním z hlavních obav. Kromě dopadů v soukromém životě negativně ovlivňuje sociální soudržnost a v konečném důsledku může bránit ekonomickému růstu.

Při celkovém poklesu nezaměstnanosti se podíl dlouhodobě nezaměstnaných (1 rok a déle) na celkové nezaměstnanosti - v průměru za EU28 meziročně snížil o 1,5 p. b. na 46,7 %, z toho více než polovina byli nezaměstnaní více než dva roky. V České republice se podíl dlouhodobě nezaměstnaných (39,3 %) meziročně snížil dokonce až o 9,3 procentních bodů. Ve 3. čtvrtletí 2016 tak sledovaný ukazatel za Českou republiku předčil úroveň Německa. Výrazný úbytek dlouhodobě nezaměstnaných měli také v Chorvatsku, Lotyšsku a na Slovensku. Dlouhodobá nezaměstnanost je velkým problémem zejména v Řecku (73,7 %), dále pak stále v Bulharsku, na Slovensku a v Itálii, s podílem okolo 60 procent. Nejnižší podíl dlouhodobě nezaměstnaných je naopak v severských státech, které se přitom vyznačují nízkou celkovou nezaměstnaností.

Tabulka 4 Podíl osob nezaměstnaných 1 rok a déle na celkovém počtu nezaměstnaných ve věku 15-64 let (v %)

Země	3. čtvrtletí 2016			Rozdíl v p. b. 3. Q 2016 - 3. Q 2015		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Řecko	73,7	72,5	74,6	0,1	0,1	-0,1
Bulharsko	61,9	63,5	59,8	-0,9	-1,0	-0,8
Slovensko	59,0	62,7	55,2	-8,1	-7,6	-9,0
Itálie	58,1	58,8	57,3	-0,9	-0,5	-1,3
Portugalsko	56,7	58,4	55,0	-0,5	-0,5	-0,6
Irsko	53,3	59,6	43,4	-2,3	-1,7	-2,6
Slovinsko	52,4	55,1	49,8	-3,2	0,5	-6,7
Belgie	51,7	53,8	49,3	0,8	2,0	-0,6
Chorvatsko	49,7	50,5	49,0	-17,8	-21,4	-14,2
Rumunsko	48,7	47,8	50,2	3,5	2,2	5,6
Španělsko	48,1	46,4	49,9	-2,9	-3,6	-2,2
EU28	**46,7**	**47,3**	**46,0**	**-1,5**	**-1,7**	**-1,3**
Francie	46,6	49,0	44,1	1,8	3,0	0,8
Maďarsko	45,8	43,3	48,8	-1,5	-5,5	3,2
Kypr	44,8	52,0	37,8	-0,2	4,4	-4,7
Nizozemsko	41,6	42,6	40,7	-1,5	-2,3	-0,5
Německo	41,5	43,9	38,2	-1,6	-1,3	-2,0
Lotyšsko	41,3	46,0	34,5	-9,2	-6,9	-12,7
Malta	39,9	46,8	:	-4,8	-10,3	:
Česká republika	**39,3**	**37,9**	**40,5**	**-9,3**	**-10,9**	**-7,9**
Litva	37,3	37,9	36,4	-6,5	-9,9	-2,7
Lucembursko	36,8	42,5	30,6	10,0	11,3	8,1
Polsko	33,7	33,2	34,2	-4,0	-5,8	-2,1
Estonsko	32,7	32,3	33,2	-3,5	-7,2	-0,3
Rakousko	31,7	35,1	27,4	3,0	2,4	3,9
Finsko	28,2	31,2	25,0	0,1	-3,2	3,8
Spojené království	25,8	29,7	21,2	-2,4	-1,8	-3,1
Švédsko	20,1	21,5	18,5	-2,4	-3,2	-1,5
Dánsko	19,4	20,2	18,7	-5,8	-4,6	-6,9

Zdroj: Eurostat *: - údaj není k dispozici*

Kontakt
Ilona Mendlová
Oddělení pracovních sil, migrace a rovných příležitostí
Tel.: 274 054 380
E-mail: ilona.novakova@czso.cz